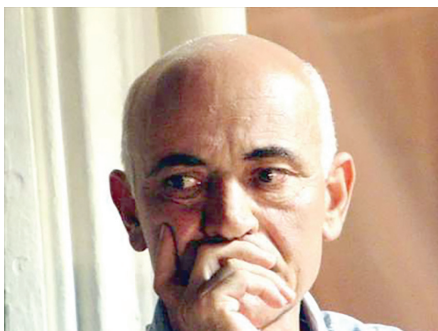

Şənbə üçün nəzm

Vaqif Bəhmənlı

İbadət

Təndirdən qalxan od kimi
Söz vururdu yanığıma,
yoncaya cuman at kimi
cumdum yazı otağıma.
Yazı otağıma girdim;
masamın üstünə sərdim
təzə biçilmiş ağ südlü
ağ buğumlu ot misalı
bir qucaq ağ kağızı,
üç dəfə alnıma qaldırıb,
endirib üç dəfə öpdüm
hələ qələm qanatmayan
sinəsi sağ kağızı.
Söz - Allah, kağız ətəkdi,
ağ ağardar ağ niyyəti
məncə, ağ kağız öpməkdi
şairlərin ibadəti.
Bu ibadət gizli qalsın,
düşməsin dilə, ağıza.
Şair odu, sözə dalsın
Heç nə yazmadan kağıza...
Dəqiq təvəllüd
Eeey, Göy üzü,
1955-ci il may ayının
ya 23-ü, ya da 24-ü ilk dəfə
mən səni anamın
bətindəyəkən gördüm -
həm də, lap düzü,
görməzə-bilməzə
aşıq oldum sənə, Göy üzü!
Göy üzü, öz gözüm
yumuluydu hələ,
anamın hədəqəsindən çıxan
gözüynən baxdım
sənə ilk dəfə.
İsti, işığı özündən bir yer idi
olduğum yer,
dar divar arasında
ışığa qardaş idim,
dar divar hörgüsündə
sanki xırdaca kərpic,
qırmızı bir daş idim.
Kərpic idim, daş idim,
leng idim,yavaş idim,
bir azca ağıldan kəm,
bir qədər malbaş idim!
...Dar divarlar
sıxdı məni, Göy üzü,
təpiklədim dar divarı;
o dünyada bu dünyanı,
bu dünyada o dünyanı
görüb çıxdım,Göy üzü!
Məni doğmaq
istəmirdi fağır anam,
dar divarı təpiyimlə
yarıb çıxdım...
sənin xatirinə, Göy üzü!
Biz gedən yol
Nə olar, qoy baxım ayrı baxımdan -
daş dələn nəzərlər daşıma batmır.
Allah, ağzımı əy, keç günahımdan;
o dünya söhbəti başıma batmır.

O dünya söhbəti başıma batmır -
bəlkə, mətləb iri, başım xırdadı?
Mənim axirətə qüdrətim çatmır;
Kotanım ilişir...
şum axırdadı!
Hanı süd arxı ki, deyim:
-Buyur iç...
hürküt taleyini,
tut arığından,
cəhənnəm alovu püskürdümü heç
məzar uçuğundan,
gor yarığından?
Cəhənnəm peçinə yarmaça basan
şeytanı, qulu da görən olmayıb.
Hanı əhlət daşı, hanı qır qazan? -
Körpü heç, qılı da görən olmayıb.
Möminlər qaçdımı pisin yanından
behiştdə əl-ayaq yuyan çıxdımı?
Çürümüş sür-sümük, cism yanından
heç denən bircə yol tiyan çıxdımı?
Qoca can
can atmaz boş əmək üçün,
Suyun ortasına od əkim,
olmaz!
Əsl həqiqəti tərpətmək üçün
məzar açmalıyam, oda ki, olmaz!
Yaşasın Peyğəmbər, sağ olsun molla -
insan oğlu, qardaş,
öl oğlu öldü.
İki məntəqə var, biz gedən yolda -
cənnət - içimizdi,
cəhənnəm - çöldü!
Kişi söhbəti
Kim nə çəkib özü bilir -
çünki çəkən düzü bilir;
Mənim çəkdiyimi,
ayrı kəs bilməz!
Nə ata, nə ana,
nə qardaş, nə bacı,
nə dost, nə övlad,
hətta tanrı da bilməz ki,
həyatda nə qədər alçalmış,
nə qədər ucalmışam.
Qəzasız ötüşüb nadinc həyatım,
Allaha şükür ki,
yaşa dolmuşam...
həyatıma nifrət etmirəm,
həyatımın aşiqi də deyiləm.

Qədim çalğı alətləri
Onları... türk mələtdi,
ağlatdı zaman-zaman -
tütək, ney və balaban...
Baldan şirindi tütək...
üçü bir yerdə ürək -
çiçək, arı və pətək!
Qabarlı barmaqdı ney -
gözündə qarğış, giley,
güllə batmayan köynək;
yaxası ufultu, göynək...
Bu da ki, balabandı -
çalınanda bilmirəm
mən handa, balam handa -
can bələdi, bəla candı...
cantək əriyən şamdı
Balaban
belə balabandı!
Sayaq, gəlmişkən həvəs -
Hanı zurnaya əvəz?
Odda yanmaz, suda batmaz...
Zurnanı çalmaq nədi,
Heç onu üfürməyə
Hər millətdə nəfəs çatmaz!
Vaqifdən Vaqifə
Tutub niyyətində ən uca dağı
Nahaq düşünürdü
yol olar Vaqif...
Zaman eşşəkdisə, neylər;
uzağı gərdişin belində belində çul olar
Vaqif.
Şeypuru qaldırıb carçı, car salsa,
Yağılar üstünə ordular salsa,
Canını arı yox, ilanlar çalsa
zəhərdən şan bağlar,
bal olar Vaqif!
Çolaq dirsək basıb yeri, söyləsə, boşboğaz
natiqə, kiri, söyləsə, camaat ölüyə diri
söyləsə
batar tuti dili, lal olar Vaqif.
Hamı tula sevir -
xalta qaldırıb...
İlahi, xış üzü alta qaldırıb...
Görsə ki, bir cəllad balta qaldırıb
uzanar boğazı, qıl olar Vaqif...
Duyub töhmətini qəbirsizliyin -
qısılar küncünə səbrsizliyin...
Asılıb, Allahla abırsızlığın
açıq arasında tül olar Vaqif.
Düz yola can qurban -
lənat çəpinə...
canı çöp eləyib yığar ipinə,
çəkilər içinin barlı dibinə
çətin, yağıtkanlı çöl olar Vaqif.
Heç kimi yatırıb oyatmaz bir də,
İkinci ürəyi qanatmaz bir də,
Sultan subaylığa can atmaz bir də
Olsa, uzaq başı dul olar Vaqif!
Yetib mətləbinə söz deyə-deyə,
dizini bərkidib, “döz” deyə-deyə,
yeri eşə-eşə kök atıb göyə -
Vaqif - balalardı, balalar - Vaqif!